

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za pol leta » 13.—
za četrt » 6-50
za en mesec » 2-20
za Nemčijo celoletno » 29.—
za ostalo inozemstvo » 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . . . K 22-40
za pol leta » 11-20
za četrt » 5-60
za en mesec » 1-90
S pošiljanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENE C

Inserati:

Enostolpna petitvrska (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat » 13 »
za trikrat » 10 »
za več ko trikrat . . . » 9 »

V reklamnih notisah stane enostolpna grandvrska 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izvzjemši nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neankvirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Upravnistvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Sprejema naročila, inserate in reklamacije. —
Upravniskega telefona št. 188. —

Današnja številka obsega 6 strani

Govor dr. Šusteršiča v triški delegaciji.

(Po stenografičnem zapisniku.)

Nagodbena postavodaja.

Visoka delegacija! Skorej dvomim, da bi tako zasedanje kot je sedanje posebno dvignilo ugled ustanove delegacij. Odkar so bile delegacije zadnjič zbrane, je prebila monarhija težko krizo, ki jo je privedla na rob vojne nevarnosti. In delegacije niso imele prilike, da bi označile svoje stališče do tega. No pa vsaj za leto 1909. je bil pravočasno sprejet proračun. Ko se je nagibalo leto 1909. h koncu, bi se bile morale delegacije sestati, da sklenujejo proračun za leto 1910. Zgodilo se pa to ni, ker tega nista hotela tedanja ogrska vlada in tedanji ogrski parlament. In tako se danes nahajamo ne baš v glorioznem položaju, da moramo sklepati o budgetu, čegar preliminariji pravzaprav nobeni preliminariji več niso, ker jih je že več kot pet šestin porabljenih in mi takorekoč nimamo druge naloge, kot da dovoljujemo računске zaključke in jemljemo v znanje izvršena dejstva.

Velečenjena gospoda! Vsekakor je zelo opasno, če delegacija, ustavni nositelj naših skupnih institucij, ni varna pred takimi pretresi in jako je opasno, če je v moči vsake izmed obeh vlad in vsakega izmed obeh parlamentov, da celo v moči kake manjšine v ogrskem parlamentu — in le ti činitelji so motili redno delo — da ustavne temelje naših skupnih ustanov ruši in eventuelno tudi zruši.

Visoka delegacija! Jasno je, da kaže v tej smeri nagodbni zakon o obravnavanju skupnih zadev zevajočo vrzel in da je pač nujno potrebno izpolniti to vrzel, ako se že res hoče obdržati ustanovo delegacij. To bi bilo v interesu obeh držav monarhije, bilo bi pa tudi v interesu tistega činitelja, ki mora v takem slučaju kriti absolutistična dejanja vlade s svojo pokorno spoštljivost velevajočo firmo.

Gospoda moja! Sicer je menda res na Ogrskem struja, ki meni, da je v prid gotovim ogrskim aspiracijam in da se takorekoč v jasnem svitu pokaže neodvisnost ogrske državne misli, če se ob sodi delegacije v brezdelje. V resnici pa ima oviranje delegacijskih zborovanj le eno posledico, ki jo morajo onstran Litave ravno tako neprijetno občutiti, kot tostran Litave: da se namreč etablira za daljšo ali krajšo dobo samodržstvo na polju skupnih zadev.

Danes bi torej izrazil željo, da se potrudijo poklicani činitelji izpolniti zevajočo vrzel v naši nagodbni postavodaji in zagotoviti ustavno delovanje skupnih institucij.

Bosna in Hercegovina v delegacijah.

Poleg te želje bi izrazil svoje obžalovanje, obžalovanje namreč, da ni v tej visoki korporaciji, ki se ima pečati med drugim tudi z zadevami Bosne in Hercegovine, zastopnikov najmlajše kronovine naše monarhije, Bosne in Hercegovine. Izrazil bi željo, da se razmere v tem oziru skoraj izboljšajo, ker za trajno se ne da vzdrževati stanje, v katerem Bosna in Hercegovina nista zastopani v skupni parlamentarni reprezentanci monarhije.

Aneksijska politika in njene posledice.

Po tem uvodu, velečenjena gospoda, bi rad zavzel za nekaj besedami stališče do dogodkov zadnjih dveh let. V to se čutim dolžnega kot zastopnik slovenskega ljudstva. Izogniti se hočem vsem subjektivnim, retrospektivnim razmotrivanjem. Pravzaprav bi se lahko zadovoljil s tem, da opozorim na ona izvajanja, ki sem jih imel čast poslušati na zadnjem delegacijskem zasedanju v Dunajskih. Takrat sem odobraval z vso odločnostjo in vso preciznostjo

aneksijsko politiko, in ker nima slovensko ljudstvo te navade, da bi menjavalo svoje nazore od dneva do dneva, je samobesbi umevno, da vstrajam na tem stališču še danes. Odoobraval sem aneksijo, odoobravam jo danes in samoobesbi umevno prevzemamo tudi posledice, ki jih je rodila aneksijska politika. Res, da so bile posledice deloma jako neprijetne. Neprijetne so bile posebej še za nas, avstrijske Jugoslovane, za nas Slovence. Ali, gospoda moja, kdor reče a, mora reči b. Posledice je bilo treba prevzeti in se jih je tudi prevzelo. Ne štejemo se med tiste, ki pravijo, to ali ono bi se bilo morda dalo drugače napraviti. Ni nič lažjega, kot to reči. Je pa tudi resnica, da bi se bilo dalo morda drugače napraviti. Ali to je po mojem mnenju prazna fraza, dokler se jasno in natančno ne dokaže, kaj bi se bilo zgodilo, da se je drugače napravilo! Ker pa nihče tega ne dokazuje in tudi dokazovati ne more, vzamem dejstva, kot so se izvršila in se tolažim z zavestjo, da moja domovina ni napravila z aneksijo nobene krivice, ker nismo ničesar vzeli, kar ne bi bili že imeli in tolažim se tudi še dalje z zavestjo, da naša domovina nikakor ni zakrivila onih kritičnih razmer, ki so jih od zunaj povzročili brez pravnega razloga, pod ničevimi pretvezami.

Sedaj, gospoda, smo krizo srečno prebili in tega se veselimo. Nekaj dobraga je pač bilo na njej, dokazala je, da je monarhija, v inozemstvu toliko obrekovana in zasramovana, vojaško in politično močna. Dokazala je svojo vojaško silo in rečem čisto odkrito, ravno mi iz slovanske opozicije smo ponosni na to, da smo v onem kritičnem trenutku, ko je kriza dosegla svoj višek, glasovali demonstrativno, navzlic svoji ostri opoziciji proti sedanji avstrijski vladi, kot en moč za rekrutni kontingent in sicer ravno z ozirom na to zunanjo krizo. In ravno s tem, gospoda, smo dokazali, da je monarhija tudi politično močna, da mi izbojujemo svoje notranje prepire in notranje boje sami med sabo in da smo odločeni, v danem slučaju kazati na zunaj le eno čelo.

»Nibelunška zvestoba« Nemčije.

Če je govor o tem, da je kriza srečno prošla, se vzame to večkrat za povod, da se zapoje hvalno pesem na Nemčijo in njeno ravnanje o priliki te krize. Res je gospoda moja, Nemčija je izpolnila svojo dolžnost kot zavezničica ohranila je zavezno zvestobo v velekritičnem trenutku. Zadnji sem, ki bi to tajil. Ali, gospoda, mislim pa, to je vendar samoumevno, da se drži pogodbo, zavezno pogodbo v tem slučaju, za katerega je bila sklenjena in tako je preveč in odveč, radi tega zapeti navdušeno zahvalnico in besediti o »nibelunški zvestobi« in o podobnem. Gospoda moja! Nemčija nam je bila zvesta v tej krizi, ker je varovala s tem svoje lastne, dobro umevane interese. Kajti gospoda, vsa gonja proti Avstro-Ogrski je vendarle veljala — to vemo vsi — manj Avstro-Ogrski sami kot pa prijateljici Nemčije in je bil angažiran lastni ugled, lastni interes Nemčije. Nemčija nam je morala biti zvesta, morala nam je biti verna, da je varovala svoje lastne dobro umevane koristi. Nato se seveda lahko odvrne: ravno to je najtehtnejši argument za zvezo z Nemčijo! Če Nemčijo v tako kritičnem trenutku njen lastni interes do tega privede in v to prisilja, da gre z nami z nevarnostjo najskrajnejših konsekvenc, je to najjačji dokaz, na kako zdravi podlagi stoji ta zveza. Proti temu nimam ničesar, če se napravi ta sklep! Dovolite mi pa, da izpregovorim ob tej priliki par besed o svojem naziranju glede naših zvez.

O zvezah sploh.

Stojim na stališču, da politične zveze niso zadeve srca, temveč zadeve interesov; zavzemam stališče, da je dobra vsaka zveza, ki služi našim interesom, brez ozira na to, ali je narodnost zvezne države ta ali ona. Eno pa je še,

gospoda moja, ravno tako moje stališče: in to bi rad povdarjal in podčrtal z vso odločnostjo: nikoli ne smejo zunanje zveze, katerekoli naj si že bodo, vplivati na našo notranjo politiko. Zalibog nimam jaz in nimajo avstrijski Slovani te tolažbe, da ne vplivajo naše zunanje zveze na naše notranje politične razmere. Mi Slovani imamo naravnost vtis, da se sklepa iz naše zveze z Nemčijo na eni strani in iz naše zveze z Italijo na drugi strani, da morajo imeti Nemci in Italijani v naši državi svoje predpive, in čisto naravno je, da tega mi ne moremo prenašati. So pa tudi pesimisti, ki grede celo tako daleč: da pravijo: v resnici sploh ne more biti drugače, kakor da vzpričo tako ozke zveze, kot obstoja med nami in med Nemčijo, stopi šibkejši zaveznik v odvisnost od krepkejšega. Tega mnenja nisem; če bi bilo to res, potem bi morala biti Italija, ki je najšibkejša izmed teh treh zveznic, nekoliko bolj odvisna od Nemčije kot smo pa mi. Vendar pa vemo, da znajo italijanski državniki — in to jim štejemo v čast — navzlic vsem zvezam jako dobro varovati popolno neodvisnost svoje domovine. Njihovopovdaranje te neodvisnosti gre čisto tako daleč, da zbudi časih sumnjo, kot bi šlo za več kakor pa se da spraviti v soglasje z zveznimi dolžnostmi.

Naša moč in moč Nemčije.

Zastavil bi pa tudi vprašanje: ali smo res toliko slabejši kot pa je Nemčija? Vojaško smo seveda slabejši! Nismo pa slabejši, v kolikor prihaja v poštev mednarodni položaj! Ze poprej sem opozoril na to, da ni veljalo rovarjenje proti monarhiji za časa aneksijske krize toliko Avstro-Ogrski kot pa zaveznici Nemčiji. Če že gre zato, da mora vendar priznati, da morda Nemčija nas bolj potrebuje kot pa mi Nemčijo. Nemčijo zato obdaja oni zaključeni krog mogočnih sovražnikov, ker stoji v konkurenci s celim svetom. Nemčija nas rabi, ker si težko pridobi v sedanjem položaju kakega drugega prijatelja in zato pravim, da se izjednači njena vojaška premoč s koristjo, ki jo nudi za nas ugodni mednarodni položaj! Da se varuje potrebna neodvisnost, leži le na vodstvu naših političnih zadev. Da naši državniki kažejo oni fini čut za čast lastne domovine, za njeno neodvisnost, za absolutno potrebo, da se ne sme trpeti vmešavanja kake tuje sile v notranje zadeve naše domovine, kot ga kažejo italijanski državniki, potem lahko varujemo svojo popolno neodvisnost navzlic ozki zvezi z močnejšim v vojaškem oziru.

Zveza z Italijo.

Dovolite mi sedaj par besed o našem razmerju do druge zaveznice Italije. To razmerje ima nekaj posebnega na sebi in dva momenta to razmerje čisto posebno označujeta: na eni strani čujemo pri vsaki priliki slovesno razglašanje veselega poročila obojnih državnikov, da soglašajo naziranja o aktualnih zunanjih vprašanih popolnoma, na drugi strani pa opazujemo v Italiji mrzlično nezvestost, če jačimo svojo vojno moč mi, zavezniki in prijatelji Italije, ki smo z Italijo edini v vseh političnih vprašanih. To je nasprotje, nasprotje naravnost paradoksnega značaja.

Če smo z Italijo res tako edini v vseh političnih vprašanih, potem bi se morala logično Italija le veseliti, če mi krepimo na svoje stroške svojo vojaško silo, ono vojaško silo, ki je s svojim obstojem najsilnejša opora skupne politike in skupnih interesov, ki jih imamo baje z Italijo. To nasprotje je torej malo čudno, ta nezvestost jako sumljiva.

V podrobnosti se ne bom spuščal, ali ravno v zadnjem času je objavil oficiozen italijanski list »Tribuna«, iz peresa italijanskega generala — mislim da se zove Fadda, — članek, v katerem so nakopičeni ob priliki građenja naših dreadnoughtov šovinistični paroksizmi in neverjetne gorostasnosti. Člove-

ka osupne odkritost — in za to smo seveda lahko hvaležni častitemu gosp. Fadda — s katero pozivlja svoje italijanske rojake, ki so avstrijski državljani, naj se v danem slučaju nikakor ne bore proti svoji rodni materni grudi — tako nekako se izrazi — namreč proti kraljevini Italiji, rajše naj store nasprotno. In to je le en primer, gospoda moja!

Mislím da je bil italijanski državnik, ki je skoval rek, da je razmerje med Italijo in Avstro-Ogrsko tako, da moreta biti ti dve sili med seboj le v zvezi ali v sovraštvu. Zal je v tem reku veliko resnice. Naša zveza z Italijo ni nič drugega, kot neke vrste labilna mirovna garancija ali boljše rečeno premirje za dalje časa. Vsak mora uvideti, da hrani tako razmerje v sebi ogromne nevarnosti. Zveza in vendarle neke vrste garancija premirja za dalje časa, to je malo, gospoda moja!

Jaz sem za zvezo, ker sem za to, da ostane to premirje kolikor mogoče dolgo nerušeno. Ali mi moramo iskati garancij za to zvezo, kajti vsi vemo in zgodovina nas uči, da pomenijo v kritičnih momentih pogodbe malo, interesi pa vse. Priznavam odkrito, da poznam le eno garancijo za vzdrževanje zveze in za zagotavljanje zvezne zvestobe od strani Italije in ta garancija se da označiti z eno besedo: dreadnoughti. Močni moramo biti in če smo močni, smo lahko gotovi, da bo trajala zveza z Italijo tudi še dalje.

Velečenjena gospoda! Vsakdo v Italiji, vsako dete v Italiji ve, da hočemo miru in da n enapadamo Italije, da ji nočemo ničesar vzeti. Vsak ve to. Od kod pa potem nervoznost, o kateri sem govoril? Od kod? Čitajte ono slavno zbornično debato v Rimu o priliki aneksijske krize, snovala se je vsa na enem tonu, namreč: Radi bi, ali ne moremo, ker še nismo pripravljani! In preudarimo to močno strujo med ljudstvom v Italiji, ki javno goji cilje, ki bi se dali po mojem skromnem mnenju jako težko spraviti v soglasje z integriteto našega državnega ozemlja. Res so pokazali odgovorni voditelji italijanske politike, odgovorni državniki Italije pri več prilikah, da veliko preiskreno ljubijo svojo domovino, kot pa da bi jo nepremišljeno pahnili v nevarnost katastrofe. Previdnost odgovornih voditeljev italijanske politike, je bila vedno večja kot pa ona nevarna struja med ljudstvom. Jaz grem še dalje, ta struja v ljudstvu si doslej še ni mogla osvojiti javnega mnenja cele Italije, kajti Italijan je pač strasten, ni pa nepremišljen. Italijan združuje z žarečo srastvenostjo naravnost čudovito premišljenost, ki temelji na pristnem, brezmejnem domoljublju. Dokler smo močni, si ne bodo premislili le odgovorni državniki, temveč premislilo si bo tudi javno mnenje, predno se da zapeljati do korakov, s katerimi Italija le malo pridobi, lahko pa veliko, veliko več izgubi. Zato pa izjavljam z ozirom na zvezo z Italijo: Bodimo močni! S tem si damo garancijo za trajno mirovno razmerje v našo tako lepo in sicer tako simpatično vladavino, sosedo na južnem zapadu.

Naša Balkanska politika.

Sedaj bi si dovolil par besed o naši balkanski politiki. Kedar je govora o balkanski politiki, se izgovarja vedno v isti sapi tudi beseda »trgovinske pogodbe« in se pri tem več ali manj odkrito udari postrani po agrarcih.

Meni se zdi, da se politični pomen trgovinskih pogodb veliko preveč precejuje. Če to trdim, se nahajam v dobri družbi. Veleugleden član ogrske delegacije je nedavno zastopal isto stališče in se pri tem skliceval na še uglednejšo osebo, na Bismarcka, ki je dosledno zavzemal stališče, da so trgovinske pogodbe zgolj gospodarska in trgovinska zadeva, da treba pri tem varovati lastne gospodarske in trgovinske interese. Politika nima s tem nič opraviti! Res je tako. Politika gre svoja po-

33. Drugo in eventualno tudi prvo mesto dijaške ustanove kanonika dr. Jurja Supana letnih po 84 K. Pravico do nje imajo: dijaki iz zakonskega rodu bratov in sestra ustanovnikovih, in sicer nasledniki njegovih bratov Tomaž in Jakob v možkem kolenu po vseh rodovih, njihovi nasledniki v ženskem kolenu, kakor tudi nasledniki ustanovnikovih sestra pa samo do četrtega rodu pod posebnimi ugodnostmi; kadar ni teh, drugi dijaki, ki so do četrtega zakonskega rodu v sorodstvu ali ki so rojeni v vasi Zasip; naposled dijaki iz fara Zasip, Zgornje Gorje in Bled.

34. Prvo mesto na noben učni oddelk omejene Ivan Thaller pl. Neuthalove dijaške ustanove letnih 51 K 61 vin. Pravico do te ustanove imajo: a) dijaki iz sorodstva ustanovnika in njegove soproge Marijerojene Posaretti; ako teh ni, ubogi dijaki sploh.

35. Prvo, drugo in četrto mesto na gimnazijske in bogoslovne nauke omejene dijaške ustanove Anton Thalntischerja pl. Thalberga letnih 204 K. Pravico do nje imajo: a) dijaki iz potomstva treh sestra ustanovnikovih; b) dijaki sploh, ki imajo veselje in poklic za duhovski stan.

36. Dijaška ustanova Marije Tomc letnih 124 K, katere uživanje je za sorodnike omejeno na nauke na I. drž. gimnaziji v Ljubljani, za nesorodnike pa na eno leto teh nauk. Pravico do nje imajo najprej sorodniki, kadar teh ni, ubogi in pridni učenci I. državne gimnazije v Ljubljani.

37. Dijaška ustanova Janeza Jošta Weberja letnih 237 K, ki se more uživati samo v IV., V. in VI. gimnazijskem razredu, Pravico do nje imajo ubogi meščanski sinovi iz Ljubljane.

38. Drugo mesto dijaške ustanove Andreja Weischla letnih 149 K, ki se more po dovršeni gimnaziji uživati še v bogoslovju. Pravico do nje imajo: a) dijaki iz Weischlovega in Gorianzevega sorodstva; b) kadar ni teh, dijaki iz vasi Zgornje Bitnje. Pravica podeljevanja pristoji c. kr. deželni vladi.

39. Na VI. gimnazijski razred omejena Friderik Weitenhillerjeva dijaška ustanova letnih 85 K. Pravico predlaganja ima sedaj c. kr. dvorni svetnik in kancelar nemškega viteškega reda Moric pl. Weitenhiller na Dunaju.

40. Prvo mesto na gimnazijalne nauke omejene dijaške ustanove Marksa Wiederwolda letnih 145 K. Pravico do nje uživanja imajo na Kranjskem rojeni dijaki.

41. Drugo mesto od gimnazije počenši, na noben učni oddelk omejene Antona Alojzija Wolfa dijaške ustanove letnih 154 K.

Pravico do nje imajo: a) v župniji Idrija rojeni dijaki, katerih stariši so brez premoženja in ki bivajo stalno v Idriji; b) učeči se sinovi bivših rustikalnih posestnikov škofovih posestev: Pfalz-Ljubljana in Goričane.

Prošnje je vložiti do najkasneje 20. novembra pri šolskem ravnateljstvu ali vodstvu.

Dnevne novice.

+ **Zelo neprevidno.** »Slovenski Narod« objavlja »Narodni kataster koroških Slovencev«, predavanje g. Ante Bega na narodno-obrambne tečaju. V tem spisu je za nas zanimivo to, ker pisatelj popravici in pošteno poudarja narodno delo duhovščine in katoliških izobraževalnih ter gospodarskih organizacij. Jasno se iz tega katastra vidi, da je malodane edini narodni delavec na Koroškem od »Slovenskega Naroda« posebno zadnje čase na najrši način napadana in obrekovana duhovščina. Kar pa se nam na tem »Narodnem katastru« ne dopade, je to, ker se v njem označujejo tisti učitelji in celo en sodnik (ta celo z začetno črko imena), ki so zavedni Slovenci. Tudi mi poznamo učitelje Slovence, a jih še pri nobeni priliki javno nismo imenovali, čeprav bi jih bilo lahko zelo pohvaliti. Zakaj, kdor le količkaj pozna sedanje razmere na Koroškem, ve, da gorje tistemu učitelju ali celo sodniku, ki se javno proglasi za zavednega Slovenca! Nemški teror ga takoj napravi nemogočega. Danes, ko gre koroška nemško-nacionalna drhal s pomočjo vlade (glej izjavo dež. predsednika v eni zadnjih sej koroškega deželnega zbora!) za tem, da odpravi celo še zadnje sledove pouka veronauka v slovenščini, pri čemur upa na pomoč novega škofa — v tem času objavljati take stvari, je več kot neprevidno! Uredništvo »Slovenskega Naroda« je s tem ustrelilo velikega kozla — čisto kolegialno povedano. Saj se to pravi narodne delavce naravnost denuncirati! Dvomimo, če je večja neumnost na svetu sploh mogoča. Nemcem razmer na meji ne bo treba študirati — »Der gute Eckart« bo samo z velikim vesel-

jem ponatisnil tozadevne članke iz »Naroda«. Boste videli, če ne bo res!

+ **Nemški listi** v rajhu so jako nezadovoljni, ker grof Aehrenthal v avstrijskih delegacijah na zahtevo Poljakov, naj se zavzame za njihove zatirane brate v Prusiji, »dovolj energično« odgovoril. Nemški listi pri tej priliki pogrevajo pesem o »nezanesljivosti« Avstrije, o »sredobežnih težnjah« njenih narodov, o »armadi, ki ni nikoli imela sreče«, o »ljubimkanju« Avstrije s Francijo in Anglijo itd. Jasno se iz tega vidi, kaj Nemci od nas zahtevajo (izvzemši katoliške centromove kroge). Oni hočejo, da se jim za nemško »nibelunško« zvestobo ob času krize izkazemo hvaležne tako, da odobravamo njihovo nasilno protipoljsko politiko. Naš minister za zunanje zadeve mora za nemško glavo in ne s svojo misli in Avstrija se mora popolnoma ponemčiti, da ne bo več v njej takozvanih »sredobežnih«, to je slovanskih narodov, to je pogoj, da nam Nemčija ostane vedno na strani. Nemce so očividno govori naših delegatov napravili nervozne, pričakovali so več slavospevov na »nibelunško« zvestobo, pa so se zelo zmotili, kakor kažejo razprave v avstrijski delegaciji. To so sicer le časniški glasovi, vendar pa je znano, da tudi mnogim odločivnim krogom v Nemčiji zveza z Avstrijo ni preveč všeč, češ, da se Nemčija s tem odtuji Rusiji in mora imeti preveč ozira na svoje Poljake. Na vsak način uči vse to, da je delegat poslanec Šusteršič najbolj zadel, ko je dejal, da Nemčijo veže na nas le lastni interes in da se zato nanjo ne smemo slepo zanašati, ampak biti sami močni in izbirati si zaveznikov ne po simpatijah, ampak po pameti. Zvezo z Nemčijo naša država itak že danes drago plačuje — s tem, da protežira Nemce zoper Slovence in tako zapostavlja najbolj patriotične elemente!

Občino Spodnji Dravograd je koroški deželni zbor iz nemško-nacionalnih in strankarskoliberalnih razlogov sklenil razdeliti. Koroški deželni zbor hoče na vsak način doseči rekord s pruskim.

+ **»Slovenski Narod«** je našel v neki številki ruskega lista »Novoje Vremja« članek Menšikova, ki poveljuje Nemčiji in se zaključuje z vzklikom »Hoch Hohenzollern!« ter ga obsolja. Čudno, da je glasilo sloven. napredne stranke šele sedaj, ko čuti potrebo, da se z enim očesom obrne tudi k Poljakom, našlo tak članek v velikem ruskem oficijoznem listu. Veliko slovansko glasilo »Novoje Vremja« je že neštetokrat prineslo podobne članke in čisto tudi izpod peresa ravno istega gospoda Menšikova. Ono zagovarja dosledno gospoda Puriškoviča, voditelja skrajne desnice ruske dume, ki je v dumi pel take slavospeve na cesarja Viljema, kakršnih se pri nas ne upa napisati najbolj radikalen nemški listič. Ono je zagovarjalo z vso silo gospoda Hurka, znanega prvoboritelja ideje, da morata Rusija in Nemčija nastopati v največjem prijateljstvu. Ono ščuje neprenehoma na slovanski poljski narod in na katoliške slovanske narode sploh. Celotno njegovo slovanofilstvo obstoji v tem, da ščuje neprenehoma zoper Avstrijo, katero bi rado razbilo s pomočjo Nemčije, kakor je nekaj Rusija s pomočjo Pruske razbila poljsko kraljestvo. Seveda bi v tem slučaju Čehi in Slovenci prišli pod prusko pikelhavbo. Gospodje pri »Narodu« so se torej zelo zakasnil s svojo obsodbo.

— **Razprave c. kr. deželnega zdravstvenega sveta.** V seji, dne 28. septembra t. l. razpravljalo se je o prezidavah in prizidavah, ki se imajo izvršiti v deželni blaznici na Studencu in je bil oddan tudi nasvet glede namestitve službe deželnega sanitetnega nadzornika.

— **Iz Poljan nad škofo Loko.** V nedeljo po sv. Martinu se praznuje pri nas slovesno dvestoletnica posvečenja naše župne cerkve sv. Martina. Ob tej priliki bo ta dan ob 10. slovesna služba božja, pri kateri bo pridigoval tukajšnji rojak domačin veleč. gosp. profesor dr. Fr. Ušeničnik. Vabijo se k temu znamenitemu slavlju matere-fare zlasti sosednje hčere-župnije, ki so nekoč pripadale poljskimi župniji in kot take veliko pripomogle pri zidanju naše župne cerkve, to so: Javorje, Leskoviča, Stara Oselica, Trata in Lučne. Tudi drugi dobrodošli!

— **Kap je zadel pred sodiščem** v Gorici v četrtek jutraj ob ¾ 9. uri dr. Treotovega koncipijenta dr. Faganella, ravno ko je hotel podpisati protokol.

— **Pešpolk št. 97** bo — kakor se govori — premeščen iz Trsta v Celovec. Seveda je take govorice treba beležiti s primerno previdnostjo.

— **Imejatelj pešpolka št. 7,** general p. l. Schemu a, katerega rod izbaha iz

župnije Gorje na Gorenjskem, se je včeraj pripeljal na obisk svojega polka v Gradec.

— **Nov način brzojavljenja,** ki ga je izumil profesor Lanzatto, so včeraj pozkušali med Rimom in Neapljem. V eni uri so na eni žici oddali 200 brzojavk.

— **Telesna poškodba s smrtnim izidom,** Janez Gorjup, 76 let stari posestnik pri Sv. Andreju blizu Moravč, je ob priliki, ko je doma voz premikaval, se poškodoval na desni roki na ta način, da mu je odtrgalo palec. Mož je šel v tukajšnji bolnico zdravniške pomoči iskat, a bilo je prepozno, umrl je na zastrupljenju krvi.

— **Prepovedana preskrba za zimo.** Zakonska Luka in Frančiška Bevc, gostača, sta se pečala s tem, da sta iz skladišča v Goričanah jemala les in ga domu nosila. Bevca so videli, ko je nosil od tam lesene čoke, katere je doma razžagal. Tudi ženo so ljudje opazovali, ko je iz skladišča nosila ponoči les domu. Našlo se je tudi pod slamo skritih 15 čokov razne velikosti. Kakor se vidi iz celega položaja, sta se hotela dobro s kurjavo za zimo preskrbeti.

— **Samoumor v Radovljici.** Iz Radovljice se nam piše: Včeraj v četrtek ob 3 uri popoldne si je z nožem prezel vrat Josip Teran, zidarski mojster in hišni posestnik v Predtrgu. Ko je žena odšla iz sobe, zaklenil je za njo vrata in takoj izvršil samoumor. Na ključ, ki je slutila nesrečo, je še sam odprl vrata, se zgrudil na tla in v nekaj minutah vsled izkrvavljenja umrl. Vzrok samoumora je gotovo neozdravljiva bolezen, na kateri je dolgo časa trpel. Iskal je zdravja v ljubljanski bolnišnici, odkoder se je pred kratkim časom povrnil na svoj dom neozdravljiv. Star je okrog 40 let, doma iz Bele občine Predvor. Zapuščal ženo in enega otroka.

— **Odlikovanje slovenskega podjetja.** Kakor že znano, je bila v teku tega leta na Dunaju prva mednarodna lovška razstava, katere se je udeležilo več puškarjev iz Borovelj. Odlikovani so bili le štirje in med temi tudi slovensko podjetje, prva borovska orožnotovarniška družba Peter Wernig v Borovljah. To je jasen dokaz, da imenovana tvrdka izdeluje le zanesljivo in dobro vse orožje, na kar posebno opozarjamo vse lovce in prijatelje lova.

— **Trgovka s človeškim mesom.** Na državnem kolodvoru v Gorici so aretirali neko Magdaleno Solo s Hrvatkega, ko je hotela odpeljati s seboj neko deklo za neko tolerančno hišo, rekoč, da je preskrbi službo. Dekle se je vrnilo v svojo prejšnjo službo v mestu.

— **Dekliška glava v sobi grofa Seefrieda.** Ko je vstopil grof Seefried v Rožnu na Ogrskem v svojo delavnico, je opazil na svoji pisalni mizi krvavo deklisko glavo. Preiskava je dognala, da je prinesel njegov pes glavo na mizo in kmalu nato je vlačil tudi žensko truplo brez glave proti stanovanju svojega gospodarja. Deklico je povozil vlak in truplo je izvohal pes.

— **Spomenik cesarice Elizabete v Trstu.** Akademični kipar Seifert je dogotovil model blagopokojne cesarice za Trst. Kip cesarice bo visok tri metre in bo stal na mramornatem podnožju.

— **Poročil** se je g. Fran Baša, nadučitelj v Crničah z gdčno. M. Prelovškovo, c. kr. poštarico.

— **Kolera še divja na Hrvaškem.** V Osjeki in Kamenici so konstatirali nove slučaje kolere.

— **Cigarete po 1 vinar** namerava povodom podražnja ostalih vrst cigaret spravit v promet tobačna uprava. Razume se, da bodo te vrste cigarete še slabše kot drama cigarete.

— **Vojaška vest.** Vojno ministrstvo bo odredilo, da se imajo kot polkovni adjutantji, poveljniki pionirskih oddelkov, strojnopuškinih oddelkov, nadomestnookrajnih komand in nadomestnobataljonskih kadrov odslej nastavljeti le stotniki, ne pa, kakor dozdaj, nadporočniki. Na ta način bodo nadporočniki preje avanzirali.

— **Pri volitvah v obrtno sodišče** bo volila nova skupina višjih trgovskih nastavljenec in njihovih delodajalcev.

— **Zvišanje vinskih cen.** Zveza avstrijskih trgovcev z vinom je sklenila, da se vsled letošnje slabe vinske trgate povejšajo cene vsem vinskim pridelkom za 30 odstotkov.

— **Iz pravosodne službe.** Deželnosodni svetnik in predstojnik okrajnega sodišča v Motovunu Ivan Cegnar je premeščen v Rovinj.

— **Umrl** je dovršen pravnik Ivan Deškovič, rodом iz Moščenic v Istri.

— **Zadruga čevljarjskih mojstrov v Tržiču** naznanja, da se prične delo za preizkušnjo v pondeljek dne 28. listopada in skušnja se vrši v nedeljo dne 4. grudna. Pojasnila se dobe pri gospodu Lovru Pogačarju, združenem načelniku.

— **Miklavž** se je tudi letos preskrbel z lepimi darili, da razveseli z njimi pridno mladino. Posebno je preskrbljeno za zanimive, vzgojne in poučne knjige, ki nudijo otroku veselo iznenadenje, pa mu tudi največ koristijo. Oglas »Katoliške Bukvarne« v današnji številki našteva te knjige.

Štajerske novice.

š **Nemškutarska usiljivost** in predrznost presega vse meje. Znano je, da je trgovec Peter Kostič v Celju zaradi slabega zdravia moral opustiti svojo trgovino z norimberškimi blagom, igračkami itd tekom lanskega leta. Kot narodnjak je ponujal prevzetje v prvi vrsti domačim narodnim reflektantom, toda brez svoje krivde brezuspešno, četudi so bili pogoji izredno ugodni. Slednjči je moral oddati trgovino zagrizenemu nemškutarju Johannu Kossu, ki sedaj izkorišča poprejšnjo firmo kot Peter Kostič-Nachfolger. Ta išče sedaj potovalca v raznih časopisih in tudi v »Ljubljanki« za Kranjsko in Primorsko. No, nemških odjemalcev mož menda tam nima, narodni trgovci ga pa ne marajo.

š **Nemci se zanimajo za tujski promet na Spod. Štajerju.** Dne 20. novembra se v Mariboru vrši nemški shod za povzdigo tujskega prometa na Sp. Štajerju. Govorilo se bo o povzdigi prometnih zvez, gostilnah, prenočiščih in enakih zadevah. V prvi vrsti pride tu v poštev Pohorje in pa Savinjske planine. Slovenci tudi na dan!

š **Osebna vest.** Vlč. g. Fr. Bratusek, svetinjski župnik, je prestal 4. nov. srečno tri težke operacije v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu. Bolniku se zdravje vidno povračuje; zdravnik upajo, da bo drugi mesec že mogel nastopiti službo.

š **Vsled padca s kolesa si je pretresel možgane** v Mariboru pravni praktikant dr. Viktor Zangger. Nezavestnega so prepeljali v bolnico. Kakor se čuje, je ponorečenju že bolje.

š **Malovreden sin.** Iz Ptuja poročajo: Dne 9. t. m. je prišel kočarjev sin Konrad Repe iz Nove vasi pijan domov in je svojega očeta, ki je bil že v postelji, s palico do krvi pretepel. Mož je iskal pomoči proti surovemu sinu pri orožnikih.

š **Tajnosten slučaj** se je dne 31. m. m. dogodil v ljutomerskem okraju. Dekletki Ivana Kovačič in Amalija Kolmanič sta se tega dne popoldne podali v Ivanjce, da nakupiti nekaj nagrobnih okrasov. Pot ju je peljala skoz gozd in tu je Kovačič zaostala. Kolmanič je šla dalje in ker prijateljice le še ni bilo, jo je prišla na kraj gozda začela glasno klicati. Odgovora ni dobila nobenega; zato je šla nazaj v gozd in tu je našla Kovačič s prerezanim vratom in borečo se s smrtjo. Zraven nje je ležal ostro nabrušen nož, ki je bil last ponesrečenke, ki je kmalu nato umrla. Nek kmet, ki je v bližini delal na polju, potrjuje, da je slišal klice Kolmaničeve. Jako čudno pa je, da se ni moglo najti denarice z nekako 41 kronami, ki jo je Kovačič imela pri sebi; krog 2 kroni drobiza je vzela po lastnem priznanju Kolmanič, češ, da polovica vsega, kar je ostalo po umrlu, pripada njej, ker sta živeli v takem razmerju med sabo. Bankovec za 20 K, ki ga je Kovačič hranila na dnu svojega kovčka, je vzel oče Kolmanič, češ, kot odškodnino, ker je Kovačič dal časa pri njih stanovala. Govori se, da Kolmaničevi niso radi trpeli Kovačičeve med sabo. Umrla je baje od letošnje spomladi, ko ji je umrla mati postala otožna in se je zadnji čas udala tudi žganjepiju. Večkrat je baje govorila o samoumuru. Truplo so prenesli v ivanjsko mrtvašnico in je obducirali. Preiskava bo pač pojasnila ta tajnosten slučaj.

š **Šestkrat je streljal nase** v Opatiji 55 let stari trgovec Dragotin Makeš iz Celja. Bil je dve leti v sanatoriju dr. Shtlika v Opatiji. Ranjen je težko.

š **Našemljeni napadalci.** — **Eden mrtev, drugi težko ranjen.** Posestnikov sin Franc Zoichter iz Ravine je čul, da ljudje o njem govore mnogo slabega. Misli je, da je povzročitelj teh govoric posestnikov sin Jožef Grašič iz Pivole. Zoichter je nagovoril tovarše Franceta Maleinerja in Janeza Vabiča, da napadejo Grašiča. Napadalci so si dali krinke na obraz in napadli Grašiča, ko se je okolo 9. ure zvečer vračal domov. Grašič se je branil pred udarci s kolji, kakor se je vedel in znal ter je potegnul nož. Kmalu sta Zoichter in Maleiner pobegnili in tudi Vabič je kmalu pobegnul. Grašič je nato mirno šel domov. Drugo jutro se je raznesla vest, da so Maleinerja dobili na cesti mrtvega. Grašič je takoj dejal očetu: »Ako je tako, potem sem ga jaz« in se je sam šel javiti sodišču. Glavni napadalec Zoichter je težko ranjen.

Znanost in umetnost.

*** Kipar Ivan Zajec v Trstu.** Znani slovenski kipar g. Ivan Zajec, stvaritelj Prešernovega spomenika v Ljubljani, biva že mesec dni pri Sv. Ivanu, kjer, odtegnjen javnosti, pridno dela na novem umotvoru. V skromnem atelierju, pripravljenem za silo v stranskem poslopju nekdanje svetoivanske domobranske vojašnice, modelira umetnik Zajec že skoraj mesec dni relief »Vstajenje«, namenjen za Majdičev mavzolej v Kranju. Te dni je bil ilnati model že dovršen in sedaj se izgotavlja sadrov posnetek, ki bo dovršen koncem tega tedna. Punktiranje reliefa v kararski mramor se bo izvajalo v Ljubljani. — Reliefova plošča, visoka okoli 2 metra in pol in široka 1-20 m, ima pravokotno obliko; le od zgoraj se zaobroblja v polukrogu. Šestero v basreliefu izvedenih figur karakteriziral idejo umotvora. Vstajeneja dan: mrtvi se zbujaajo, se izravivajo iz grobov in dvigajo navzgor, nasproti iz višine prisevajoči nebeški luči, ki čim dalje vpliva življenja v njih trupla. Najvišja podoba — ženski akt — se je že popolnoma povrnila k življenju; na njenem telesu ni več nikakih znakov groba; vstajenje se je pri njej že dovršilo in z izrazom rajske blaženosti v licu plava svobodno navzgor v eterične višave. Nje se oklepa nižje postavljena podoba — drugi ženski akt, najlepši iz vse grupe. Tudi njeno telo je že popolnoma prešinjeno z življenjem, ali od mrtvih vstala, ne zaveda se še popolnoma in nebeška luč jo mami, da mora obrniti stran svoj obraz. Moški akt ob njeni levi strani se je ravnokar dvignil ven iz groba. — Njegove noge nosijo še znak grobne mōre: mehnično, nezavestno gre oživljajoči luči nasproti. Njegov pogled je še obrnjen navzdol v hladni grob in nudi roko svojemu bližnjemu — moškemu truplu s kadaveričnimi potezami, molečeemu napol izmed grobnega skalovja, — ki se je komaj prebudilo iz grobnega spanja in se preriva vun iz groba. Zlasti prve tri postave tvorijo krasno skupino; plapolajoči pajčolan, ki ovija to trojico, nazorno predstavlja njen vnebohōd. Nekoliko osamljeno od te skupine, na desni strani, plava navzgor, že rešena grobnih spon, druga popolna moška figura z izrazom neizmerne tolažbe in vere v licu. Pod njo se skoraj obupno in z naporom vseh sil dviga moško truplo iz groba. Napetost mišic, izraz obupnega napora v polumrtvaškem licu — vse ozadje je tako, da se to-le figuro lahko kvalificira brez drugega kakor najlepšo umetniško kreacijo vsega reliefa. Vtis, ki ga pravi relief na gledalca, je res mogočen in bo seveda še večji, kadar bo relief izgotovljen v kararskem mramorju. — Gospod Zajec namerava ostati sedaj stalno v Trstu in ondi urediti svoj atelier. Seveda bo izgotavljanje mramornega reliefa zahtevalo še poldrugi mesec njegovo prisotnost v Ljubljani, nakar se g. Zajec zopet povrne v Trst k nadaljnjemu delu.

Dve kulturni slavnosti na Hrvaškem. Dne 27. t. m. se vrše v Zagrebu dve kulturni slavnosti. »Bratje Hrvat, Zmaja« odkrijejo ta dan spominsko ploščo Stanku Vrazu v hiši, kjer je umrl. Pri tej slavnosti sodelujejo tudi Slovenci. »Matica Hrvatska« pa priredi v spomin Vrazove stoletnice slavnostno akademijo. — Ravno ta dan (27. t. m.) pa bo slavilo zagrebško deželno gledališče 50-letnico, odkar je v njem zagospodoval hrvaški jezik. Popoldne se bodo predstavljali Freudenreichovi »Graničariji«, pri večerni slavnostni predstavi pa: »Slava njima! — Slava Vrazu« od Ogrizovića in pa II. dejanje »Porina«.

*** »Mentor«, III. letnik.** Zvezek 2. Vsebina: Črna lisca. (Prof. Pengov.) — Misli k sv. pismu. (Dr. J. Gnidovec.) — Prva pot v Sveto mesto. (Dr. J. Zorè.) — Navod za šahovo igro. (A. Uršič.) (Dalje.) — Drobiž: Kratka naloga. — Originalna kazna. — Zakaj ima februar tako malo dni. — Razmere med zahtevom in dosegljivostjo. — Davki za Friderika I. — Drevesa — učitelji. — Čudni običaji. — Enorog — nosorog v pravljici. — Guillotina.

*** Introitus et Communiones** za največje in večje praznike cerkvenega leta. Po novi vatičanski izdaji priredila Franc Kimovec in Stanko Premrl. Cena partituri je 2 K, posamezni glasovi so po 1 K. — K partituri, katero je pred letom »Cerkveni Glasbenik« prinašal v prilogah so pravkar tudi glasovi v zalogi »Katoliške Bukvarne« izšli v priročni obliki žepne izdaje. Velike važnosti in pomena je za razvoj tradicionalnega korala izdaja omenjenih glasov, ki so pisani v vijolinskem ključu in obsegajo, kakor partitura 28 introitov in komunj za največje in večje praznike cerkvenega leta. — Cerkvena glasba pri nas tako vrlo napreduje, da

se nam ni ustrašiti drugih narodov; ne sme torej niti stopinje zaostati tudi v gojitvi koral. Marsikdo bi se sicer izgovorjal, češ, naša cerkev je revna, si ne more nabaviti dragih koralnih knjig. Prejšnje koralne knjige so bile res drage in je bil tak izgovor vsaj deloma utemeljen. Sedaj pa, ko imamo pri nas po zaslugah gg. Kimovca in Premrla izdajo novega korala, je vsak izgovor popolnoma izključen in neopravičen. Gg. organisti! Sezite po tej prepotrebni knjižici in pričnite resno učiti in gojiti edino pravo cerkveno petje — koral. Oni cerkveni pevovodja, ki se ž njim bavi in ga goji, je umetnik, ki izpolnjuje vzvišeno dolžnost svojega poklica po predpisih sv. Cerkve. — Glasovi in partitura se dobijo in naročajo v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Ljubljanske novice.

lj Najvišja zahvala. Na vseh ljudskih in meščanskih šolah ljubljanskih so se ob 80. godu Nj. Veličanstva vršile interne slavnosti in je zbrano učitelstvo in šolska mladina od tej prilike sporočilo Nj. Veličanstvu brzozavno svojo neomahljivo udanost in čestitko, za kar jima je došla iz kabinetne pisarne Najvišja zahvala.

lj Umrl je danes zjutraj v hiralnici preč. gosp. Jožef Klemenčič, c. kr. katehet v pokoju. Dočakal je visoko starost blizo 87 let, katera je dobro nosil do zadnjega. Svoje premoženje je zapustil deški sirotišnici v Marijanišču. Mnogoteri njegovi učenci se ga bodo od njegovi smrti hvaležno spominjali. Pogreb bo jutri ob 4. uri popoldne.

lj Mešani zbor «Ljubljanec» ima jutri v soboto ob pol 8. uri v dvorani S. K. S. Z. vajo. Danes v petek seveda redna vaja moškega zbora. — Zborovodja.

lj Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov uljudno vabi na Martinov večer, ki ga priredi v svojem domu, Komenskega ulica št. 12, v nedeljo, dne 13. novembra, točno ob 6. uri zvečer. — Spored: 1. G. Sattelmaier: »Lovska«, zbor. 2. P. Križkowsky: »Utopljenka«, zbor. 3. H. Volarič: »Divja rožica«, dvo-spev; pojeta gg. Avg. Jeločnik in Fr. Jager. 4. »Potrta rekruta«, komični dvo-spev. 5. Gašper, Melhior, Boltežar steklačar, kuplet. 6. Govor. 7. »Cirkus Smolenski«, veseloigra v dveh dejanjih. Dejanje se vrši ob žegnanju v Šiški. 8. Prosta zabava. — Vstopnina 70 vin. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

lj Vojaška vest. S 1. marcem prihodnjega leta se ljubljanski 27. domobranski pešpolk izpremeni v pogoški (cesarskolovski) polk in bo od 16 na 10 kompanij zmanjšan. Štab in 6 kompanij pride v Gorico, 4 kompanije pa v Kobarid. Namesto njih pridejo v Ljubljano ali huzarji iz Ogrske ali pa graška domobranska havbiška divizija št. 22.

lj Odbor deželne zveze gostilničarskih združb na Kranjskem je v seji dne 14. oktobra t. l. med drugim tudi sklenil prirediti pričetkom meseca decembra splošni gostilničarski shod v Ljubljani.

lj Slovensko deželno gledališče. Jutri, v soboto zvečer prvič francoska burka v treh dejanjih »Zakonske metode« (za par-abonente). — V nedeljo popoldne ob 3. pri nižnjih cenah burka »Svet brez moških« (izven abonmāna; za lože nepar); zvečer ob 7. drugič Fallova opereta »Dolarska princesa« (za par-abonente). — V torek drugič v sezoni Bissonova senzacionalna drama »Neznanka« (La Femme X.) za nepar-abonente.

lj »Društvo slovenskih profesorjev« priredi v soboto, dne 12. novembra, ob 8. uri zvečer sestanek v restavracijski dvorani »Narodnega doma«. Predava g. profesor R. Hočevnar o temi: »Šolska občina«. Na obilno udeležbo vabi odbor.

lj Na oklicih so: Postajni ekspeditent g. Ivan Radanovič z zasebnico Frančiško Puntschart; Ignacij Novak, trgovski poslovodja, z blagajničarko Ljudmilo Kraigher; Stanislav Mahovič, brivski mojster, z zasebnico Frančiško Klemenčič; Leon Džimič, c. kr. davčni asistent, z zasebnico gdno. Frideriko Moditsch.

lj Sreča v nesreči. Danes okoli pol 2. ure popoldne je s strehe trinadstopne hiše v Bethowenovi ulici št. 4 na dvorišče padel 18letni kleparski pomočnik iz Šiške Jožef Cerkovnik ter se le na desni nogi poškodoval. Na lice mesta došla policijska komisija je odredila, da so ga z rešilnim vozom prepeljali v deželno bolnišnico. Prvo pomoč so mu dale v hiši stranke s tem, da so mu polagale na glavo obkladke. Čudo je veliko, da se Cerkovnik pri taki visočini ni ubil, marveč je bil pri popolni zavesti, je govoril nezmeden ter

tudi o kakih hudih bolečinah ni tožil. Zares sreča v nesreči.

lj Umrl so v **Ljubljani:** Marija Luštrik, delavka, 86 let. — Marija Jakše, krojačeva vdova, 62 let. — Jakob Kraljič, delavec, 58 let. — Rozalija Gabe, služkinja, 24 let. — Cecilija Jama, posestnikova žena, 43 let. — Fran Podržan, železniški delavec, 34 let. J. Vivod, hči kaznilničnega paznika, dva meseca, Streliška ulica 15. — Marija Avsenik, kuharica, 52 let, Streliška ulica št. 2.

lj Opozarjamo občinstvo na današnji večer umetniške družbe Mourdin, Wintherry Fayand Compagnie v veliki dvorani »Uniona«. Včerajšnji večer je bil izvrstno obiskan in so vse točke izredno ugajale, tembolj ker je večina novost za Ljubljano.

lj Prijet tat. Pred štirinajstimi dnevi se je v neki gostilni v Vegovi ulici prisedel k nekemu kolarskemu pomočniku nek, takrat njemu po imenu neznan človek. Ko sta vsak svojo merico popila in zapustila gostilno, sta šla potem skupaj po mestu. Hipoma pa neznanec seže pomočniku v žep in mu ukrade 24 kron vredno žepno uro z verižico in zbeži. Policija je včeraj kot osumljenca aretovala 32-letnega samskega strehokrovca Alojzija Avgustinčiča iz Bukovice pri Litiiji in ga izročila sodišču. Avgustinčič je bil zaradi nepoštenosti že večkrat kaznovan.

lj Služba začasnega sluge. Išče se začasni sluga, izvežban v postrežbi pri učnih zbirkah. Pojasnila daje c. kr. ravnateljstvo višje realke. Plača po dogovoru.

lj Trmoglavce. Ko je včeraj popoldne peljal nek voznik proti Štepanjskem mostu voz z otrobi napolnjenih vreč, mu je že po poti bilo povedano, da s tem vozom ne bode mogel čez most, ker ga baš posipajo, a se ni za to nič zmenil, marveč zapeljal nanj. Na mostu se je voz ustavil in sta konja bila pri tem hudo trpinčena in ker ga nista mogla izpeljati, je moral voznik več vreč odložiti, da je mogel z vozom naprej. Pri tem je zamudil precej časa, a poleg tega je imel še sam mnogo trpljenja z vrečami, kar se ima zahvaliti edinole svoji trmoglavosti.

lj V past je prišel. Včeraj se je na policiji kot brez sredstev zglasil samski mizar Ivan Vizjak, rojen leta 1883. v Malem Trnu in na Krško pristojen, kateri je dne 11. junija 1909. pobežnil iz preiskovalnega zapora v Paternionu, kjer je bil v preiskavi zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe. Policija ga je zaprla in potem oddala tukajšnjemu sodišču, katero ga pošlje nazaj v Paternion.

lj Preprečena požarna nevarnost. V noči na dan 10. t. m. ob pol 3. uri je stražnik Prelavec I. ljubljanskega zavoda za straženje in zaklepanje v dvoriščni delavnici hiše št. 3 v Slomškovi ulici zapazil svit ter se prepričal, da se je od ponve z gorečimi cinovimi ostanki, stoječe na tleh, poleg vnel kup oglja. Pogasil je ogenj s pomočjo domačih ljudi, ne da bi bilo treba poklicati požarno brambo na pomoč.

lj Zaradi prepovedanega povratka je bil včeraj aretovan leta 1852. na Plešivici rojeni ter na Brezovico pristojni Ivan Mrak. Oddali so ga sodišču, po prestani kazni ga pa pošljejo po odgonu v domovno občino.

ZASEDANJE MORAVSKEGA DEŽELNEGA ZBORA

je bilo včeraj med burnimi prizori zaključeno.

Po svetu.

Obešenje dr. Crippena je odloženo na 23. t. m. Branitelj je vložil novo prošnjo za pomilostčenje, češ, da Crippenu niso mogli dokazati, da je umoril svojo ženo.

Višjega državnega pravdnika so aretirali v Bukareštu. Višjega državnega pravdnika Belanima dolže, da se je dal opetovano podkupiti.

14 odsekanih glav mladih deklic v kovčeku. Med prebivalci mesta Vilne je silno razburjenje. Na kolodvoru je bil najden kovček, v katerem so našli 14 odsekanih glav mladih deklic. O morilecih ni sledu.

Žalosten družinski dogodek. Bogati rovinjski posestnik Venier Rosetto ima razven drugih odraslih otrok 25-letno hčer Frančiško, ki so jo radi neznošnjivega zadržanja morali odstraniti iz hiše. Te dni pa je na večer naenkrat prišla zopet domu in od svojega že zelo starega očeta burno zahtevala 1000 goldinarjev. Starček jo je tolažil, naj počaka do prihodnjega jutra, ker mora še preje govoriti z občinskim tajnikom; toda Frančiška je dalje zahtevala denar takoj in ker se je oče branil, zgrabila ga je za vrat in ga pričela daviti. Na starčovo vpitje je prihitel 34-letni

sin Matej in ko je videl položaj, ustrelil je na sestro, ne da bi jo posebno ranil. Ker tudi tedaj še ni izpustila očeta, je Matej sprožil v drugi in Frančiška se je v prsi zadeta zgrudila na tla. Matej je nato takoj tekal na policijo, ki ga je zaprla, Frančiško pa so po prvi zdravniški pomoči prepeljali v puljsko bolnišnico.

Inženir utonil. Iz Celovca se 10. t. m. poroča: Včeraj je pri kolavdaciji dravskih zgradb ponesrečil deželno-vladni inženir Anton Wieser. Ladja, na kateri se je nahajal Wieser, je namreč nasedla, nakar je hotel Wieser plavati k bregu; toda izginil je v valovih in utonil.

Danubijsko ravan bodeta znanstveno preiskali dve nalašč v ta namen sestavljeni komisiji iz Budimpešte in Zagreba. Komisiji se delita v 11 odsekov. Vse delo bo trajalo najmanj 15 let.

Visoka šola za politične znanosti. »Korr.« poroča iz Prage, da naznanja poseben odbor poslancev, vseučiliških profesorjev in zasebnih učenjakov po končanih večletnih pripravah, da se bo v kratkem aktivirala v Pragi visoka šola za politične znanosti. Strokovnjaki bodo predavali onim, ki hočejo delovati v javnosti, pri čemur pa bo vsaka tendenca izključena.

Kinematograf na letalnih strojih. Z izumom letalnih strojev se skuša najbolje koristiti vojna tehnika. Letalni stroji naj bi služili v vojni kot poizvedovalci ter naj bi imeli nalogo poročati o položaju in kretanju sovražnika. Težkoča v tej vojaški službi letalnih strojev je, da letalni stroji ne morejo obstati v zraku na enem in istem mestu in tudi ne morejo počasi leteti. Vsled tega se tudi ne more opazovati z letalnega stroja natančno, kaj se godi na zemlji. Ta nedostatek skuša odpraviti, kakor se poroča, polkovnik Etienne, upravitelj vojaške zrakoplovne postaje v Vincennesu poleg Pariza, in sicer s pomočjo kinematografa. Etienne namreč misli, da bi se moglo s kinematografičnim aparatom raz letalnega stroja napraviti toliko posnetkov površine zemlje, da bi se moglo dobiti jasno sliko o vojaških utrdbah, ki se jih hoče ogledati. To so že poizkušali nad trdnjavo Vincennes, kjer so raz letalnega stroja napravili posnetke trdnjave na filme; dolge več desetnih metrov. O uspehih teh zanimivih poizkusov francoske vojaške oblasti popolnoma molče. Pred Etienneom je isto poizkušal tudi aviatik Latham na svojem letalnem stroju Antoinette, a so mu poizkusi popolnoma neuspeli.

Veliki dobički z gojivjo cvetic. E. T. Wanzer, kateri je po poklicu trgovec v Čikagi, je kupil dvajset akrov sveta v Illinoisu in sicer v Du Page countiju. Ker je imel mož denar in ker je praktičen, si je svojo farmo takoj uredil tako, da ga zamore dobro preživeti. Napravil je velik cvetličnjak ter napeljal povsod gretje s paro. Zlasti je posvetil svojo pažnjo nageljem. Cvetličnjak si je postavil na pol akra V tem je gojil cvetlice pozimi, poleti pa je zasadil cvetlice skoro po vsem svojem vrtu. Ko je delal račun konec prvega svojega leta, je videl, da mu nosi farma povprečno po tisoč dolarjev na mesec. Res ga je veljala naprava precej, ampak lahko se reče, da se mu je izplačala že prve dve leti. Zanimivo je nekaj pri tem. Imenovani je živel vse svoje življenje v mestu. Ko je prišel ven, je vedel, da je več stvari, v katerih je več denarja, kakor pa v žitu, krompirju in drugih pridelkih. In poprijel se je cvetličarstva in nese mu tako, da mu ne more bolje. V poljskih pridelkih in živinoreji ni namreč največ denarja. Ampak stvar je taka: če človek iznajde pravo, mu gre. Če živi s časom in misli, potem tudi iznajde marsikaj. Ne samo v cvetličah, tudi v drugem je denar. Zlasti v kokošjireji, čebelah, gobah in drugem. Da pa ljudje ne znajo izkoristiti tega, je vzrok v tem, ker mislijo, da ni treba znati za kmetijstvo prav nič. Večkrat in skoro navadno vidimo najboljšje in najnaprednejše poljedelce v ljudeh, kateri sploh nikdar na polji niti delali niso. Ti vedo, da ne znajo, pa uče teoretično, to je iz knjig. In ta trud se jim kmalu bogato poplača.

Nobelovo nagrado je akademija znanosti v Stockholmu prisodila fiziku I. D. van der Vaalo v Amsterdamu. Literarno nagrado dobila letos Pavel Heyse in Werner Heydenstam.

Princ Napoleon in francoski prestol. Iz Berolina poročajo: Splošno se zatrjuje, da princ Napoleon aspirira na francoski prestol. Njegova ženitev z belgijsko princezinja Klementino je to njegovo idejo še bolj učvrstila. Princ si je uredil v svojem privatnem življenju popoln dvor, kakor kak kralj. Nadalje trdijo, da je sklenil ostati z rojalisti v najintimnejih odnošajih ter delati skupno z njimi.

Truplo v vreči. Iz Berlina se poroča: Pred nekaj dnevi so potegnili ribiči v bližini Lutrovega mosta iz reke Spree vrečo, v kateri so našli nepoškodovano truplo mlade deklice. Policija je sedaj dognala, da je utopljenka neka prostitutka, ki se je vozila z večimi osebami v čolnu. Ti so jo zlorabili, nato pa vtaknili v vrečo in vrgli v vodo. Tri zločince so že aretovali.

Telefon na cesti. Mestna uprava v Detroitu, v ameriških združenih državah, je uvedla zelo koristno napravo, da more kontrolirati svoje varnostne organe. Tem je namreč sedaj naročeno, da se morajo v gotovih presledkih javiti telefonično pri osrednji policijski stražnici. Policijski stražnik in uradniki so dobili namreč male ročne telefonske aparate, ki jih zvežejo, kadar je treba, s telefonskim omrežjem pri posebnih kontaktih. Teh kontaktov, tako-zvanih »Wayside« postaj je 500, ter so enakomerno razdeljeni po vsem mestu na ulicah in javnih prostorih. Policijski stražnik pride, izvleče iz žepa telefonski aparat, ga zveže s telefonsko žico, ki je vzdana v kako hišo ter lahko na cesti telefonira, kamor se mu zljubi.

Slon rešil tisoč ljudem življenje. Pred kratkim je reka Ganges nenadoma narasla in prestopila bregove, ko so se v nji kopali pri Sorori številni indijski romarji. Človeških žrtev pa bi bilo veliko več, ako bi ne reševal pameten slon pobožne romarje iz vode. Na tisoče Indijcev se je kopalo v sveti reki Ganges, ko je hipno narasla reka in je utonilo okoli 200 romarjev. Slon pa, ki je bil last nekega Junga Bahadurja, rešil je več kot 1000 romarjev iz reke. Privezali so okoli njega vse polno vrvi. Unna žival pa je plavala v reko, romarji so se prijemale za vrvi in slon jih je izvlekel na suho. Slon je ponavljal svoje delo toliko časa, dokler je bilo videti še kakega človeka v vodi.

Naročite „Slovenca“:

Telefonska in brzojavna poročila.

AVSTRIJSKA DELEGACIJA.

Dunaj, 11. novembra. Danes je avstrijska delegacija sprejela proračun zunanjskega ministrstva z vsemi glasovi proti glasovom slovenske opozicije in socialistnih demokratov. Kar je še bilo govorov, so bili deloma zelo ostre polemike. Dr Šusteršič je izjavil, da se mu je zamerilo, da je kot podlago državnih zvez navedel interesno skupnost in da je Nemčija svoje dobro razumljene interese varovala, ko se je dogovora lojalno držala. Nemci izjavljajo, da odgovarja ta zveza njihovim srčnim čutilom, na stališče srčnih čutil se pa vodilni državniki ne smejo postaviti, ker sicer bomo morali sklepati zveze z vsemi evropskimi državami. Kar se tiče Nathanovega govora proti sv. očetu, so ga celo liberalni krogi v Italiji z ogorčenjem zavrnili, odveč je torej govoriti sedaj o tem v delegacijah na način, ki niti ne odgovarja liberalnemu javnemu mnenju v Italiji.

Dunaj, 11. novembra. Po rešitvi proračuna zunanjskega ministrstva je delegacija pričela razpravo o proračunu za Bosno in Hercegovino. Govori delegat dr. Baljak. K besedi je oglašen tudi dr. Šusteršič.

BLAMIRANI MASARYK.

Dunaj, 11. novembra. V današnji seji avstrijske delegacije je ponavljal Masaryk svoje očitaje, da so bili veleizdajniški dokumenti ponarejeni v avstrijskem poslaništvu v Belgradu ter je izjavil, da je za te falsifikacije vedel avstrijski poslanik v Belgradu, Forgach. Nato je vstal grof Aehrenthal ter je izjavil, da je časnikar Vašič, katerega se navaja kot glavno pričo, izsiljevalec, oseba, ki je na jako slabem glasu, kar je povedala tudi belgrajska »Štampa«. Masaryk da je lahkoverno postal. Tudi »Rieči« je brzojavil in trdil v brzojavki, da je grof Forgach dokumente ponaredil. S tem se je le hotelo v že pomirjeni Srbiji javno mnenje zopet razburiti. To se je pa temeljito izjavilo. Avstro-ogrska vlada in srbska vlada sta v tem eno. Nato se je zopet dvignil Masaryk ter rekel, da je Aehrenthalov govor razžaljenje za delegacijo. Grof Aehrenthal naj izjavi, ali je Forgach z Vašičem občeval ali ne. Aehrenthal se je takoj dvignil in izjavil, da grof Forgach z Vašičem ni občeval.

Belgrad, 11. novembra. Masaryku je v Belgradu pomagal zbirati »gradi-

vo«, katero je sedaj Masaryk iztrel pred avstrijsko delegacijo, tudi urednik reškega »Novega Lista«, Supilo.

DEMENTI GLEDE HRVAŠKEGA MINISTRA.

Zagreb, 11. novembra. S kompetentne strani se dementira vest, da bo grof Pejačević imenovan za hrvaškega ministra.

POLOŽAJ NA TURŠKEM.

London, 11. novembra. Iz Aten brzojavljajo: Položaj na Turškem je zelo nepovoljen. Deficita je 15 milijonov turških lir. Staroturško gibanje se vedno bolj širi.

NAPAD NA POSLANIKA AMERIŠKIH ZDRUŽENIH DRŽAV.

New York, 11. novembra. Iz San Antonio (Texas) prihaja vest, da je ondi poulična sodruga izvršila napad na poslanika ameriških Združenih držav.

ROPARJI ODPELJALI DRUŽINO RUSKEGA KONZULA.

Peterburg, 11. novembra. Iz Teherana se poroča, da je bil ruski konzul Petrov s svojo družino in svojim spremstvom od roparjev napaden in odpeljan.

Prvi zobčki

bodo hitro prodrli, brez vsakega krča ali med časom dobivanja zob tako pogosto nastopajočih težkoč v prebavi, ako se da otrokom Scott-ova emulzija. Ona prepreči noči brez spanja, zobčki rastejo močni, ravni in zdravi. 34letni dober sloves je porok za to irditev. To je brez dvoma, da bo tudi Vaše dete 3109

Scott-ova emulzija

ne samo rado zavživalo, ampak tudi zelo lahko prebavil, tudi tedaj, ako bi mu mleko povzročalo težave.

Pristna le s to znamenko - ribičem - kot garancijskim znakom SCOTT-ovega ravnanja!

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin. Dobi se v vseh lekarnah.

Purmani

okolu 150 glav se dobe do pondeljka na Vodnikovem trgu po 5—6 K komad.

Zlate svetilje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Seydlin Dobi se v vsaki trgovini

Najbolj. kosm. zobov. izdel. sredstvo

Izd. O. Seydl Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Organist in cerkovnik

se sprejme takoj pri Sv. Juriju ob Pesnici nad Mariborom.

Ponudbe na Cerkevno predstojništvo. 3251

Serravallo železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzročja slast do jedi, okrepča živce, zboljša kri in je rekonsvalcentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus. Večkrat odlikovano. Nad 7000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj TRST-Barkovlje.

Kurzi efektov in menjic.

dne 10. novembra 1910.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	9315
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	9310
Skupna 4-2% papirna renta, februar—avgust	9660
Skupna 4-2% srebrna renta, april—oktober	9660
Avstrijska zlata renta	11550
Avstrijska kronska renta 4%	9305
Avstrijska investic. renta 3 1/2 %	8265
Ogrska zlata renta 4%	11110
Ogrska kronska renta 4%	9155
Ogrska investicijska renta 3 1/2 %	8100
Delnice avstrijsko-ogrske banke	1855
Kreditne delnice	66100
London vista	24075
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11760
20 mark	2351
20 frankov	1909
Italijanski bankovci	9500
Rublji	254 1/2

Prepričali se bode

pri nakupu blaga za moške obleke v trgovini **K. Miklauc, Ljubljana, Stritarjeva ulica 5**

o veliki zalogi sukna in tudi o zelo ugodni ceni. Vzorci na zahtevo poštine prosto.

Veletrgovina specerijskega blaga in deželnih pridelkov

ANTON KOLENC CELJE (v lastnih hišah). Graška cesta 22.

Naznanja, da kupuje vsakovrstne deželne pridelke vsako množino po najvišjih dnevnih cenah, osobito suhe gobe, laneno seme, fižol, kumno, vsakovrstno žito, konoplje itd. ter sadje sveže in suho. Priporočam se gospodom kolegom trgovcem za nakup vedno svežega specerijskega blaga in deželnih pridelkov, ker jamčim za pošteno in dobro postrežbo po najnižjih dnevnih cenah. Gospodom duhovnikom priporočam vsakovrstne sveže, kadilo in olje za cerkve. Slavnemu občinstvu zagotavljam točno in solidno postrežbo z vedno svežim blagom po najnižjih cenah. Nadalje premog na cele vozove debel po 2-10, droben po 1-40 K 100 kg na dom postavljen v Celju, drugim po dogovoru. Pismena naročila se z obratno pošto izvrše.

TRZNE CENE
Cene veljajo za 50 kg. Budimpešta, 11. novembra.

Pšenica za april 1911 10-82
Rž za april 1911 7-70
Oves za april 1911 8-27
Koruzna za maj 1911 5-54
Efektivni trdneje.

Meteorologično poročilo.
Višina n. morjem 306-2 m, sred. zračni tlak 736-0 mm

Den	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Predviha v 24 urah v mm
10	9. zveč.	731-5	2-0	sl. szah.	dež	
11	7. zjutr.	735-4	-0-0	sl. vzh.	megla	33-4
	2. pop.	732-9	7-0	sl. jug.	jasno	

Srednja večerajšnja temp. 5-7; norm. 4-9.

Modni salon:

Ivane Schiller, Sv. Petra cesta, št. 31.

priporočila (kot bivša mnogoletna uslužbenka klobučnega oddelka Henrika Kenda) lepo in cenno izbiro, damskih, deklških, otroških klobukov, finih modelov in čepic.

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se izvršujejo točno in cenno.

2726 8

Najboljše štedilno voščilo za pode

Brezbarono, rumeno in rujavo za parkete ali polikane tla priporočila v škatljah po en, pol in četrt kg ali prosto

ADOLF HAUPTMANN

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in stek. kleja

1413 14

St. 35072.

Razglas.

V smislu § 37. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno naznanja, da so proračuni o dohodkih in stroških za leto 1911 in sicer:

1. mestnega zaklada;
2. mestnega ubožnega zaklada;
3. zaklada meščanske imovine;
4. ustanovnega zaklada;
5. mestnega loterijsko-posojilnega zaklada;
6. amortizacijskega zaklada mestnega loterijskega posojila;
7. mestnega vodovoda;
8. mestne elektrarne in
9. mestne klavnice že sestavljeni in da bodo razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu štirinajst dni, od 12. do 25. novembra letos javno občanom na vpogled, da vsako lahko navede svoje opazke o njih

Mestni magistrat ljubljanski
dne 10. novembra 1910.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik

Laschan I. r.

H. SUTTNER urar. prva največja domača **IKO** tovarniška-var. sv. ena. zn. marka. „IKO“

Ljubljana Mestni trg in srebrnine. Lastna tovarna ur v Švici.

Briljanti ponizki ceni. Ceník zastoj in poštarine prosto.

Valični mlin v Domžalah

2590

I. Bončar, Ljubljana

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ul. 6.

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporočila pšenično moko izvorsne kakovosti, otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Komp., Stolni trg 9.

Gostilna

3307

se vzame na račun ali v najem. Ponudbe naj se pošljejo pod besedo: „Zanesljivost“ na upravništvo »Slovenca“.

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano črno Dalmatinsko vino najbolje sredstvo

KUČ

4 steklenice (5 kg) franko K 4— BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Ant. Bajec

cvetlični salon Pod Trančo št. 2, poleg čevljar. mostu

Izdeluje šopke, vence, trakove. Velika zaloga nagrobnih vencev. Zunanja naročila točno. Cene zmerne.

3662 52—1

Tri žlice

železnatega vina lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvornega založnika, vsebujejo množino železa, ki jo mora zavžiti odrasli človek vsak dan, ako njegov organizem potrebuje železa, v nasprotju z drugimi izdelki, ki vsebujejo le tako množino železa, ki se dokazano nahaja v vsakem namiznem vinu, in torej nimajo nikake medicinske vrednosti. Polliter-ska steklenica 2 K.

Krasne damske klobuke

kakor tudi za deklice in otroke najnovejše mode v največji izbiri po zelo ugodnih cenah priporočila

modni salon P. Magdič,

Ljubljana, nasproti glavne pošte.

3012

Gostilna

z gospodarskim poslopljem, prostornim dvoriščem in lepim sadnim vrtom se pod ugodnimi pogoji proda ali da v najem. Proda se event. tudi samo skedenj. Ponudbe pod: »Ugoden nakup« na uprav. lista. 32 7

Zaradi premembe želi zopet vstopiti v kako župnišče =

kuharica

Vešča popolnoma vsega, pridna in z dobrim spričevalom. Nastopi lahko precej. Naslov pove upravništvo »Slovenca«. 3287

Najvažnejše je, da se kupi perje in puh popolno čisto in brez vsega duha.

Tako perje in puh se dobi pri znani tvrdki

Anton Šarc v Ljubljani

Selenburgova ul. 5, na vogalu Knafllove ul. (nasproti glavne pošte)

po sledečih cenah:

Perje 1/2 kg po	K 1'68	Puh siv 1/2 kg po	K 5'25
„ „ „ „ „ „	2'50	„ „ „ „ „ „	6'25
„ „ „ „ „ „	3'35	„ bel „ „ „ „	6'75
„ „ „ „ „ „	4'20	„ „ „ „ „ „	8'35
„ „ „ „ „ „	5'85	„ „ „ „ „ „	10'—

Pošilja se poštine prosto s povzetjem.

2964 1

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Spillmannove povesti:

Zanimivo pisane Spillmannove povesti so obče priznane kot berilo ne samo za mladino, temveč tudi za odraslene, in kakor malokatero druge navajajo k čednostnemu in pravno-lepemu življenju. Te povesti imajo tudi mnogo poučnega jedra.

1. zvezek: **Ljubite svoje sovražnike.** Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. K —40, vezano K —60.
2. zvezek: **Maron,** krščanski deček z Libanona. Povest iz časov zadnjega velikega priganjanja kristjanov po Druzih. K —40, vezano K —60.
3. zvezek: **Marijina otroka.** Povest s kavkaških gora. K —40, vezano K —60.
4. zvezek: **Praški Judek.** povest, K —40, vezano K —60.
5. zvezek: **Ujetnik morskoga roparja.** K —40, vezano K —60.
6. zvezek: **Arumugam,** sin indijskega kneza. Dogodljaji spreobrnjenega indijskega princa. K —40, vezano K —60.
7. zvezek: **Sultanovi sužnji.** Carigradska povest iz 17. stoletja. K —60, vezano K —80.
8. zvezek: **Tri indijanske povesti.** I. Namameha in Vatomiško, II. Tahko, mladi misijonar, III. Zadnja pot O. Renéja. K —60, vezano K —80.
9. zvezek: **Kraljičin nečak.** Zgodovinska povest iz japonskih misijonov. K —60, vezano K —80.
10. zvezek: **Zvesti sin.** Povest za vlade Akbarja Velikega. K —40, vezano K —60.
11. zvezek: **Rdeča in bela vrtnica.** Rdeča vrtnica ali mladi mučenec iz Singare. Povest iz jutrove dežele. — Bela vrtnica ali mlada spoznavalka. K —40, vezano K —60.
12. zvezek: **Korejska brata.** Črtica iz misijonov v Koreji. K —60, vezano K —80.
13. zvezek: **Boj in zmaga.** Povest iz Anama. K —60, vezano K —80.
14. zvezek: **Prisega huronskega glavarja.** Povest iz starejše misijonske zgodovine kanadske. K —60, vezano K —80.
15. zvezek: **Angel sužnjev.** Brazilska povest. K —40, vezano K —60.
16. zvezek: **Zlatokopi.** Povest iz misijonskega potovanja po Alaski. K —60, vezano K —80.
17. zvezek: **Prvi med indijanci** ali vojnja v Nikaraguo. Povest iz časa odkritja Amerike. K —60, vezano K —80.
18. zvezek: **Prganjanje indijanskih misijonarjev.** K —60, vezano K —80.
19. zvezek: **Mlada mornarja.** Povest iz Kajene. K —60, vezano K —80.

Za našo mladino. - Koristno berilo je najboljši pripomoček

dobri vzgoji. - Najbolj priporočljive so dobre povesti za mladino, ki imajo pa poleg zanimive pripovedne vsebine tudi to prednost, da blažijo in vzgajajo srce, bistrijo um in vzbujajo zdravo domišljijo; med najboljše v plemenitem, nepokvarjenem krščanskem duhu pisane spise prištevamo sledeče:

Za Miklavža:

Robinzon starši. Povest s podobami za otroke. K 1'40. To je stara krasna povest o Robinzonu v novi obliki z okrajšanim besedilom in izredno dobro pogodeni večbarvnimi slikami; lepšega berila in bolj priporočljive knjige za nazorni pouk naše mladine ne poznamo.

V zverinjaku. Knjiga s podobami za otroke. K —90, nalepljena na trdem kartonu K 1'50. Lepa knjiga, ki nudi otrokom ne le mnogo zabave, temveč tudi zanimiv nazorni pouk iz naravoslovja. Lahke pesmice nudijo kratek opis naslikanih živali.

Hitra voznja po železnici. Knjiga s podobami za otroke. K 1'60. Lepe večbarvne slike in poleg njih kratke, otroškemu razumu primerne pesmice, so otrokom v pouk in jim napravijo veselo iznenadenje.

Slovenski A B C v podobah. K —80, vezano K 1'20. S pomočjo te knjige se nauči otrok igrati brati. Lepo izvršene slike služijo otrokom tudi za nazorni pouk.

Krasno darilo odrasčeni mladini:

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. Cena: K 3'—, elegantno vezana K 4'—. To je izredno važna in koristna knjiga za ves slovenski narod.

Šmida Krištofa spisi:

1. zvezek: **Ljudevit Hrastar. — Golobček.** Poslovenil P. Hugolin Sattner. (Drugi natis.) Mehko vezan K —60, trdo K —80.
2. zvezek: **Jozafat, kraljevi sin Indije.** Poslovenil P. Flor. Hrovat. (Drugi natis.) Mehko vezan K —60, trdo K —80.
3. zvezek: **Pridni Janezek in hudobni Mihec.** Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan K —80, trdo K 1'—
4. zvezek: **Kanarček. — Kresnica. — Kapelica v gozdu.** Poslovenil P. Hugolin Sattner. Mehko vezan K —40, trdo K —60.
5. zvezek: **Slavček. — Nema deklica.** Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan K —40, trdo K —60.
6. zvezek: **Ferdinand.** Poslovenil P. F. Hrovat. Mehko vezan K —60, trdo K —80.
7. zvezek: **Jagnje. — Starček z gore.** Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan K —70, trdo K —90.
8. zvezek: **Pirihl. — Ivan, turški suženj. — Krščanska obitelj (družina).** Poslovenil P. F. Hrovat. Mehko vezan K —60, trdo K —80.
9. zvezek: **Hmeljevo cvetje. — Marijina podoba.** Poslovenil P. F. Hrovat. Mehko vezan K —60, trdo K —80.
10. zvezek: **Ludovik, mladi izseljenec.** Poslovenil P. F. Hrovat. Mehko vezan K —60, trdo K —80.
11. zvezek: **Najboljša dedščina. — Leseni križ.** Posl. P. F. Hrovat. Mehko vezan K —40, trdo K —60.
12. zvezek: **Roza Jelodvorska.** Izdalo „Katol. tiskovno društvo v Ljubljani.“ Mehko vezan K —60, trdo K —80.
13. zvezek: **Sveti večer.** Poslovenil Fr. Salezij. Mehko vezan K —60, trdo K —80.
14. zvezek: **Povodenj. — Kartuzijski samostan.** Poslovenil Fr. Salezij. Mehko vezan K —60, trdo K —80.
15. zvezek: **Pavlina.** Poslovenil Fr. Salezij. — Mehko vezan K —60, trdo K —80.

Taras V., iz raznih stanov. Pesmice (ponatis iz „Vrtea“) K —25.

Angelček. Otrokom prijatelj, učitelj in voditelj. (Anton Kržič.) - Vsak letnik je zase celota in zelo primeren za darilo otrokom; velja vezan samo K 1'—. Dobi se še 15 raznih letnikov in sicer od l. 1894. do l. 1909.

Vrtec. Časopis s podobami za slov. mladino. Vsak letnik je zase celota in velja vezan K 4'—. Dobe se letniki od l. 1905. do 1909. Spisal E. Lampe. Vojska na daljnem vzhodu. K 4'80, vez. K 6'—

Use te knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, knjigarni „Mirija“ v Kranju in I. Krajec nasl. v Novem mestu.